

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « تئوریها و مدل‌های مامایی و بهداشتی »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: تئوریها و مدل‌های مامایی و بهداشتی	تعداد واحد: دو واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد مامایی	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه مامایی	شماره درس: ۱۶۵۶۰	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر فاطمه رحمانیان	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: مامایی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)، گروه مامایی ایمیل: azarabad0074@gmail.com تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۶۱ ساعات دسترسی به استاد: ۸-۱۵ 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا رستگاری	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: مامایی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)، گروه مامایی ایمیل: rastegari.zahra2015@gmail.com تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۶۰ ساعات دسترسی به استاد: ۸-۱۵ 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر محبوبه حاجی فقها	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: مامایی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)، گروه مامایی ایمیل: foghaha2000@yahoo.com تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۵۶ ساعات دسترسی به استاد: ۸-۱۵ 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

هر علم و رشته‌ای برای پیشرفت و صحت عملکرد بایستی تئوریها و مدل‌های علمی مخصوص به خود را دارا باشد. مامایی به عنوان یک حرفه‌ی انسانی به تئوری‌هایی در این خصوص روی آورده است و در این باره، پیشرفت‌های قابل توجهی نیز داشته است. تئوری پردازی در خلأ صورت نمی‌گیرد و به زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی و فلسفی بر میگردد. لذا ارزیابی فلسفه‌ی علم مربوط و تئوری‌های مطرح در آن و ارتباط بین آنها به منظور حرفه‌ای شدن در مامایی ضرورت دارد. هدف از تدریس این درس، انتقال دانش و اطلاعات لازم به دانشجویان در زمینه فلسفه و شاخه‌های آن، واژه‌شناسی تئوری، دیسیپلین مامایی و مدل جامع مراقبت از زن در بارداری می باشد. در پایان این درس از دانشجویان انتظار می رود با درک بهتری از دیسیپلین رشته، فلسفه و واژه‌ها و تئوریها و مدل‌های مراقبتی با نقشهای خود در محیط کار و جامعه به عنوان ماما بهتر آشنا شده و با بکارگیری مدل‌های مختلف مامایی زبان مشترکی را برای حل مسائل و معضلات بهداشتی جامعه به دست آورند.

این درس در قالب یک واحد نظری برای دانشجویان کارشناسی ارشد مامائی تدوین شده است. انتظار می رود دانشجویان با مطالعه و پی گیری منظم و رعایت والی مباحث و مشارکت فعال در بحث‌ها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده و فعالیت‌های یادگیری، توانایی خود را تقویت کنند.

اهداف درس

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با فلسفه علم، دانش، تئوری و ارتباطات بین آنها، در جهت پیشبرد حرفه‌ای شدن در مامایی

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

تاریخچه و شاخه‌های فلسفه، اپیستمولوژی را شرح دهد.
پارادایم، متاپارادایم، علم، پدیده، سازه، دیسیپلین و مدل و تئوری را تعریف کند.
مدل و انواع آن، مدل‌های پنداشتی، عناصر سازنده آن‌ها و تفاوت مدل و تئوری را بیان نماید.
مدل Analytical/ و Contextual/Relational Model (Organic.Humanistic Model of Birth) را شرح دهد.
مدل midwifery led را با سایر مدل‌های مامایی مقایسه کند.
مدل مراقبت هماهنگی شده را تعریف کند.
مدل اعتقاد بهداشتی را شرح دهد.
مفاهیم و کاربردهای خودمراقبتی را تشریح کند.
مدل سایکولوژی اوایل میانسالی را توضیح دهد.
مدل سایکولوژی اواخر میانسالی را تشریح کند.

اهداف مهارتی

- ۱) توانایی ارائه نمونه یک مدل بهداشتی در حل یک مشکل را کسب کرده، نتایج را ارائه نماید.
- ۲) از مستندات و مقالات به روز مدل midwifery led و نحوه اجرای آن در سایر کشورها را استخراج و ارائه نماید

اهداف نگرشی

- ۳) در ارائه خدمات مامایی با توجه به پارادایم رشته نقش ماما در همه عرصه‌ها را بتواند مطرح کرده راه کارهای خود را ارائه دهد.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به صورت یادگیری مشارکتی و به صورت حضوری ارائه خواهد شد.

روش تدریس حضوری

سخنرانی به همراه پرسش و پاسخ، بحث و گفتگو و ارائه کنفرانس کلاسی دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر استاد

روش تدریس الکترونیکی

به صورت حضوری ارائه خواهد شد.

منابع آموزشی

نظریه پردازی و نظریه های پرستاری - آخرین ویرایش
تئوریهای پرستاری (کاربرد عملی مدل‌های پرستاری) - آخرین ویرایش
تئوری پردازی در پرستاری - آخرین ویرایش
- قنبری ع. نظریه های پرستاری. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان، آخرین ویرایش
- دهقان نیرین، جلالی نیاف. نظریه پردازی و نظریه های پرستاری. آخرین ویرایش
- تبریر. تئوریهای پرستاری. آخرین ویرایش
- صلصالی، طوبریم نژادع، فلسفه، دانش و نظریه های پرستاری. تهران انتشارات بشری، آخرین ویرایش
مقسمی صدیقه، ودادهیر ابوعلی، سیمبر معصومه. مدل‌های ارائه مراقبت مامایی و چالش‌های آن در ایران: یک مطالعه مروری. دانشگاه علوم پزشکی گیلان
نظریه ها، مدل ها و روش‌های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت آخرین ویرایش نویسندگان: محسن صفاری -
داوود شجاعی زاده - فضل الله غفرانی پور - علیرضا حیدرنیا

Model of midwifery practise, college of midwives of british columbia, last edition.

Midwife-led continuity models versus other models of care for childbearing women

(Review) Sandall J, Soltani H, Gates S, Shennan A, Devane D last edition

HEALTH PROMOTION Philosophy, Prejudice and Practice

David Seedhouse last edition

Safe womanhood is not safe motherhood. WHO last edition

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجویان	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• مشارکت فعال در بحث و گفتگو	۲
	• تهیه و آماده سازی تکالیف	۵
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان ترم (تستی و تشریحی)	۱۳
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

سال ورودی: مهرماه		زمان ارائه درس: ۲		
عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه	
معرفی تاریخچه و شاخه های فلسفه، اپیستمولوژی	خانم دکتر رحمانیان	دانشکده ی پرستاری و مامائی	حضورى	۱
آشنایی با پارادایم، متاپارادایم، علم، پدیده، سازه، دیسیپلین				۲
مدل و انواع آن، مدل‌های پنداشتی و عناصر سازنده آن، تفاوت مدل و تئوری				۳
Contextual/Relational ، Humanistic Model of Birth Analytical/ Technical Model و Model (Organic)				۴
آشنایی با مدل midwifery led				۵
آشنایی با مدل PRECEDE/PROCEED و مدل بیواتیکال				۶
آشنایی با نقش مدل‌های مامایی بر توانمندسازی زنان در بارداری و مفهوم "safe womanhood"				۷
آشنایی با مدل EBM و کاربرد آن در مامایی				۸
مدل مامایی در ایران	خانم دکتر حاج فقها	دانشکده ی پرستاری و مامائی	حضورى	۹
خودمراقبتی	خانم دکتر رستگاری			۱۰
مدل اعتقاد بهداشتی	خانم دکتر رستگاری			۱۱
مدل های ارتباطی مامایی	خانم دکتر حاج فقها			۱۲
مدل سایکولوژی اوایل میانسالی	خانم دکتر حاج فقها			۱۳
مدل سایکولوژی اواخر میانسالی	خانم دکتر حاج فقها			۱۴
مدل ارزشیابی خانواده	خانم دکتر رستگاری			۱۵
model of midwifery care	خانم دکتر حاج فقها			۱۶